

**Afspraken (Directie DAD / EL&I - NVWA) afhandeling brucellose
verdenkingen KI beren spermawincentrum per 01-10-2012**

Wat is brucellose ?

Brucellose bij het varken is een bacteriële geslachtsziekte, veroorzaakt door *Brucella suis*, die bij de zeug onder andere leidt tot abortus en bij de beer onder andere leidt tot fertiliteitsproblemen door ontsteking aan de geslachtsorganen. *B. suis* is al meer dan 30 jaar niet meer aangetroffen in Nederland. In andere Europese landen wordt af en toe wel een bedrijf besmet, meestal door contact met wild (zwijnen of hazen). Overdracht van *B. suis* vindt onder andere plaats door opname van besmette nageboorten of abortusmateriaal of natuurlijke dekking door besmette beren of inseminatie met sperma van besmette beren.

Hoe is de huidige afhandeling ?

De afhandeling van *B. suis* verdenkingen bij KI beren in de quarantainestallen en spermawincentra is gebaseerd op Europese wetgeving namelijk Richtlijn 90/429 en uitvoeringsverordening No 176/2012 van de Europese Commissie. Sommige testen voor *B. suis* zijn niet heel specifiek, waardoor in de praktijk relatief veel (vals)positieve bloeduitslagen voorkomen. Per 2012 zijn er nieuwe testen in gebruik genomen nl cELISA en iELISA die veel specifieker zijn voor het aantonen van een *B. suis* infectie.

Om de transparantie en uniformiteit in afhandeling van brucellose verdenkingen bij KI beren in het spermacentrum te bevorderen heeft de NVWA in afstemming met de sector dit protocol voor de spermawincentra opgesteld, waarbij de procedures aangegeven voor de quarantaine beren worden gevolgd.

Het protocol:

(KI) beren in het spermawincentrum worden bloedgetapt voor onder andere brucelloseonderzoek op één van de twee volgende wijzen:

- 1 De testen worden verricht bij alle dieren wanneer zij het spermawincentrum verlaten, maar uiterlijk twaalf maanden na hun toelating indien zij het spermawincentrum vóór dit tijdstip niet hebben verlaten. De monsters mogen ook in het slachthuis worden genomen.
2. De tweede wijze is dat na iedere drie maanden bij 25 % van alle dieren op het spermawincentrum de monsters genomen zijn. In dit geval dient de dierenarts van het spermawincentrum erop toe te zien dat de bemonstering representatief is voor de totale populatie van het centrum, met name ten aanzien van de leeftijd en de huisvesting. De dierenarts dient er tevens op toe te zien dat alle dieren gedurende hun verblijf in het spermawincentrum tenminste één keer en, indien zij langer dan één jaar in het spermawincentrum verblijven, tenminste iedere twaalf maanden worden getest.

Bloedonderzoek en maatregelen:

De bloedmonsters die de bevoegde dierenarts op het spermawincentrum heeft genomen, worden ingestuurd naar de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) te

Deventer. De wettelijke basis hiervoor ligt in de RL 90 / 429 / EEG Bijlage B, Hoofdstuk 1, punt 2. De GD voert de Roze Bengaal Test (RBT) uit. Indien de Roze Bengaals Test (RBT) positief is dan wordt het bloedmonster ter confirmatie van de uitslag doorgestuurd naar het Centraal Veterinair Instituut (CVI) in Lelystad. Het monster wordt door het CVI onderzocht met de competitieve ELISA test, dit naar analogie van de procedures die gelden voor positieve uitslagen in de quarantaine. Vanaf het moment dat de positieve uitslag van de RBT test en de door het spermawincentrum genomen maatregelen aan de officiële dierenarts van de NVWA zijn doorgegeven, mag er geen vers sperma meer van de verdachte beer nationaal en internationaal uitgeleverd worden. Dit geldt tevens voor het diepvriessperma van de verdachte beer vanaf de laatste negatieve test. Het sperma dient afzonderlijk te worden opgeslagen totdat de verdenking op brucellose van de betreffende beer is opgeheven.

Vers sperma en diepvriessperma (vanaf de laatste negatieve test van ieder afzonderlijk dier) van de andere aanwezige KI beren op het spermawincentrum mag vanaf het moment dat de positieve uitslag van de RBT test van de verdachte beer aan de officiële dierenarts van de NVWA is doorgegeven internationaal niet meer uitgeleverd worden.

Diepvriessperma op spermawincentrum wordt standaard 30 dagen in quarantaine gehouden voordat het uitgeleverd mag worden, dit staat los of er wel of geen sprake is van een brucellose verdenking.

Aan de hand van de uitslagen van de bloedmonsters, is één van de volgende twee veterinaire beslissingen mogelijk:

1) Bloedtest uitslag : cELISA negatief.

Beslissing : De cELISA is de confirmatietest. Als cELISA negatief is, is de verdenking op brucellose weerlegd. Dus de verdenking op het dier wordt dan opgeheven.

2) Bloedtest uitslag : cELISA positief

Beslissing : Als de beer in de cELISA test positief is bevonden dan moet de beer geïsoleerd worden in de ziekenstal en volgt onder NVWA toezicht minimaal 7 dagen na de eerste bloedtap een hertap van het verdachte dier; het bloed wordt rechtstreeks ingestuurd naar het CVI in Lelystad. Dit monster wordt onderzocht met de cELISA test.

Als de cELISA test negatief is dan geldt dat de verdenking op brucellose is weerlegd en wordt de verdenking op het dier opgeheven.

Is de uitslag van dit ambtelijk monster positief in de cELISA test dan wordt direct onder NVWA toezicht het positieve dier officieel overgenomen. Het dier wordt dan levend afgevoerd naar het CVI te Lelystad voor een bacteriologisch onderzoek (BO) op *B. suis*. De waardebepaling van de overgenomen beer vindt plaats door middel van een bureautaxatie door een taxateur. De taxateur bepaalt aan de hand van de diergegevens met de berenkaart en de eigenaargegevens, verstrekt door de NVWA, de waarde aan de hand van de met de sector afgesproken vergoedingstabellen.

Tevens worden alle op het spermawincentrum aanwezige KI beren die op het moment van de eerste bloedtap van het verdachte dier op het spermawincentrum stonden, klinisch onderzocht en de temperatuurwaarden, verkregen bij dekking, van alle KI beren tot 4 weken terug in de tijd gecontroleerd in de bedrijfsdata. Als de NVWA afwijkende klinische verschijnselen ziet of afwijkende temperatuurwaarden bij de aanwezige KI beren die kunnen duiden op een brucellose infectie, kan zij besluiten om aanvullend bloed te tappen voor nader onderzoek .

Vers sperma en diepvriessperma (vanaf de laatste negatieve test van ieder afzonderlijk dier) van de overige aanwezige KI beren op het spermawincentrum mag alleen nationaal uitgeleverd worden. Internationale uitlevering is pas weer mogelijk als de uitslag van het BO van de verdachte beer negatief is bevonden.

Na uiterlijk 3 weken wordt het BO beoordeeld en wordt bij negatieve uitslag van het BO en geen afwijkende klinische symptomen of afwijkende temperatuurwaarden bij de KI beren op het spermawincentrum, de verdenking afgesloten.

Is het BO positief dan zal het totale spermawincentrum als besmet beschouwd worden en dan treedt het crisisdraaiboek brucellose bij varkens in werking

Voor akkoord per

25-09-2012

dr. C.J.M. Bruschke
Chief Veterinary Officer